

Debat: Folkesundhedslovens gode intentioner er ikke nok. Vi har brug for bindende målsætninger og national forankring

Foto: Privatfotos

24. okt. 2024, 06.00

Christina Bjørk Pedersen, Michaela Louise Schiøtz, Anne-Louise Bjerregaard, Helle Terkildsen Maindal & Nana Folmann Hempler
- alle medlemmer af Dansk Selskab for Folkesundheds bestyrelse

debat@a4medier.dk

*Dette er et debatindlæg. Det er udtryk for skribentens holdning.
Du er velkommen til at deltage i debatten - send dit indlæg til
debat@a4medier.dk.*

Folkesundhedslovens kommunale perspektiv er vigtigt - men ikke tilstrækkeligt for at kunne bedre sundhedstilstanden i befolkningen. En ny lov skal være forpligtende og adressere alle de områder og aktører, som påvirker folkesundheden i Danmark. Sådan skriver fem ledende medlemmer af Dansk Selskab for Folkesundhed i dette debatindlæg.

Danskernes sundhed er generelt udfordret. Flere børn, unge og voksne føler sig stressede, oplever ensomhed, lever med overvægt, og der ses en stigende social ulighed i sundhed. Og samtidig ses der blandt visse grupper i samfundet, fx blandt personer med kort uddannelse, en ophobning af de velkendte risikofaktorer som kost, rygning, alkohol og motion.

Vi står altså overfor store sundhedsudfordringer, samtidig med, at vores befolkning bliver ældre, og sundhedssystemet presses af mangel på arbejdskraft. Derfor er det afgørende, at vi som samfund handler nu.

Det er glædeligt, at regeringen med deres udspil "Sundhed tæt på dig" foreslår en folkesundhedslov. I det nuværende udspil har en sådan lov imidlertid kun et kommunalt perspektiv.

LÆS OGSÅ: Organisationer frygter, at regeringens nye folkesundhedslov blot er en paragrafjustering

Et kommunalt perspektiv er vigtigt, men ikke tilstrækkeligt for at kunne bedre sundhedstilstanden i befolkningen. En lov skal være ambitiøs, forpligtende og adressere de områder og aktører, som påvirker folkesundheden i Danmark.

En folkesundhedslov, der går på tværs af sektorer

En kommende folkesundhedslov skal adressere alle faktorer, der påvirker befolkningens sundhed, herunder individuelle, sociale, kulturelle og politiske forhold.

For eksempel kan valg om kost og motion påvirkes af social baggrund og adgang til sunde alternativer. Kommercielle drivkræfter, som for eksempel reklamer for usunde produkter, har også stor indflydelse.

Der er brug for klare og forpligtende kvalitetsstandards, ligesom der findes for patientrettede indsatser

*Fem bestyrelsesmedlemmer i Dansk Selskab
for Folkesundhed*

Vi ser en uheldig udvikling blandt børn og unge med stigende nikotinformbrug og indtag af energiholdige drikke, hvilket understreger behovet for en lov, der systematisk adresserer flere af disse faktorer – ikke kun på individniveau men også strukturelt.

Debatindlæggets afsendere

FOLD UD

Sundhed er ikke kun et anliggende for sundhedsvæsenet. En ambitiøs folkesundhedslov bør integrere forebyggelse på tværs af sektorer som uddannelse, miljø, social, transport og arbejdsmarked.

Vidensråd for Forebyggelse fremhæver, at tiltag som sund mad i skoler og sikre cykelstier ikke blot fremmer folkesundheden, men også reducerer sociale uligheder.

Sådanne strukturelle tiltag understreger behovet for en integreret tilgang, hvor ressourcer samles på tværs af sektorer for at prioritere folkesundheden og sikre sundere rammer for alle.

LÆS OGSÅ: Regeringen vil indføre ny folkesundhedslov: Her er, hvad vi ved

For at forebyggelse skal lykkes, er det essentielt at sikre en systematisk og evidensbaseret tilgang. Der er brug for klare og forpligtende kvalitetsstandards, ligesom der findes for patientrettede indsatser.

Kvalitetsstandarden skal sikre, at forebyggelse ikke blot bliver et spørgsmål om anbefalinger, men en konkret, målbar indsats. Dette vil skabe en fælles ramme for kommuner og regioner, så kvaliteten af forebyggelsesindsatsen løftes på tværs af landet.

I dag mangler Danmark en systematisk tilgang til at monitorere og evaluere forebyggelsesinitiativer, hvilket betyder, at vi risikerer at bruge ressourcer på indsatser, som ikke har den ønskede effekt. Ved at sikre adgang til præcise og valide data kan vi løbende justere og målrette vores indsatser, så vi opnår mest sundhed for pengene.

Forpligtende national forebyggelsespolitik er en nødvendighed

En folkesundhedslov bør prioritere forebyggelse højt på nationalt, regionalt og kommunalt niveau. Forebyggelse er ikke blot et redskab til at forbedre borgernes livskvalitet – det er en økonomisk investering, der kan reducere sygdomsbyrden markant.

En engelsk cost-benefit-analyse fra 2017 har vist, at forebyggende tiltag i gennemsnit kan give et økonomisk afkast på 14 kroner pr. investeret krone.

Dette illustrerer tydeligt, at forebyggelse ikke kun er sundhedsfremmende, men også samfundsøkonomisk

rentabelt. Forebyggelse betaler sig – vi har ikke råd til at lade være.

LÆS OGSÅ: *Analyse: Håbet var et paradigmeskifte mod en styrket forebyggelse. Men SVM's nye tiltag er så småt, at flere kalder det "grinagtigt"*

Dansk Selskab for Folkesundhed vil gerne opfordre til, at en kommende Folkesundhedslov opererer både på det kommunale, regionale og nationale niveau og på tværs af politikområder.

Den skal fastlægge klare mål og strategier for forebyggelsen og skal adressere de faktorer, som vi ved påvirker vores sundhed og trivsel. Og det er ikke nok med gode intentioner. Vi har brug for bindende målsætninger, der forankrer forebyggelse som en central del af sundhedspolitikken.

En folkesundhedslov bør derfor sikre, at ressourcer afsættes til de forebyggende indsatser, og at målene følges op med konkrete handlinger. Implementeringen af en sådan lov kan medføre et mere bæredygtigt og effektivt sundhedssystem, hvor indsatsen for at fremme sundhed og trivsel bliver en fælles opgave for hele samfundet.

Det er en investering i fremtiden, som vi ikke har råd til at undvære. Vi håber, at politikerne vil lytte og handle, så vi sammen kan skabe et sundere Danmark for alle.

--

**Fagbevægelsens Hovedorganisation søger
Arbejdsretsadvokat**